

LSTV 106

TEMEL FOTOĞRAF

IV.Bölüm

Dr. Öğr. Üyesi Yasin Nar

KOMPOZİSYON

Kompozisyon, kadraj içerisindeki görsel öğelerin **düzenlenme biçimidir.**

Fotoğrafçı, sahnedeki öğeleri anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde kadraja yerleştirir.

Kompozisyon sayesinde fotoğraf:

- daha anlaşılır
- daha etkileyici
- daha estetik

KOMPOZİSYON

Kompozisyon, kadraj içerisindeki görsel öğelerin **düzenlenme biçimidir.**

Fotoğrafçı, sahnedeki öğeleri anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde kadraja yerleştirir.

Kompozisyon sayesinde fotoğraf:
daha anlaşılır, daha etkileyici, daha estetik
hale gelir.

KOMPOZİSYONUN AMACI

Kompozisyonun temel amacı izleyicinin:
dikkatini yönlendirmek

görsel karmaşayı azaltmak

anlatılmak istenen mesajı güçlendirmektir.

İyi bir kompozisyonda izleyici **fotoğrafı kolay okur.**

KADRAJ (FRAMING)

Kadraj, fotoğrafçının sahneden **hangi kısmı seçtiğini** ifade eder.

Fotoğraf çekmek aslında:

Görsel gerçeklikten bir parça seçme eylemidir.

Kadraj belirler:

- fotoğrafa ne girecek
- ne dışarıda kalacak

Bu seçim anlatıyı doğrudan etkiler.

ÜÇLER KURALI (RULE OF THIRDS)

Fotoğraf kompozisyonunda en bilinen kuraldır.

Kadraj hayali olarak:

yatayda 3 dikeyde 3
eşit parçaya bölünür.

Ortaya **9 alan ve 4 kesişim noktası** çıkar.

Önemli öğeler bu kesişim noktalarına yerleştirilir.

Bu sayede kompozisyon: daha dengeli, daha dinamik olur.

Üçler kuralı, fotoğraf kompozisyonunda **kadrajı daha dengeli ve dinamik hale getirmek için kullanılan temel bir yerleştirme yöntemidir.**

Bu yöntemde kadraj: yatayda **3 eşit parçaya** dikeyde **3 eşit parçaya** bölünür.

Böylece kadrajda **9 eşit bölüm** oluşur.

Bu çizgilerin kesiştiği **4 nokta**, kompozisyon açısından en güçlü alanlar olarak kabul edilir.

Neden Ortaya Deęil de Bu Noktalara Yerleştirilir?

İnsan gözü doğal olarak görüntüyü merkezden ziyade hafif kaymış odak noktalarında daha rahat algılar.

Merkeze yerleştirilen bir nesne: statik durağan bazen sıkıcı görünebilir. Üçler kuralı ise fotoğrafa: **denge hareket hissi görsel akış** kazandırır.

Güç Noktaları (Power Points)

Kadrajı bölen çizgilerin kesişim noktalarına **güç noktaları** denir.

Toplam 4 adet güç noktası vardır.

Bu noktalar izleyicinin gözünün en hızlı yöneldiği alanlardır.

Bu nedenle şu öğeler genellikle bu noktalara yerleştirilir:
insan yüzü ana obje önemli detay odak noktası

Ufuk izgisi Yerleřimi

Manzara fotoğrafında üçler kuralı çok sık kullanılır.

Ufuk çizgisi genellikle kadrajın: üst üçte birine veya alt üçte birine yerleştirilir.

Eęer gökyüzü önemliyse

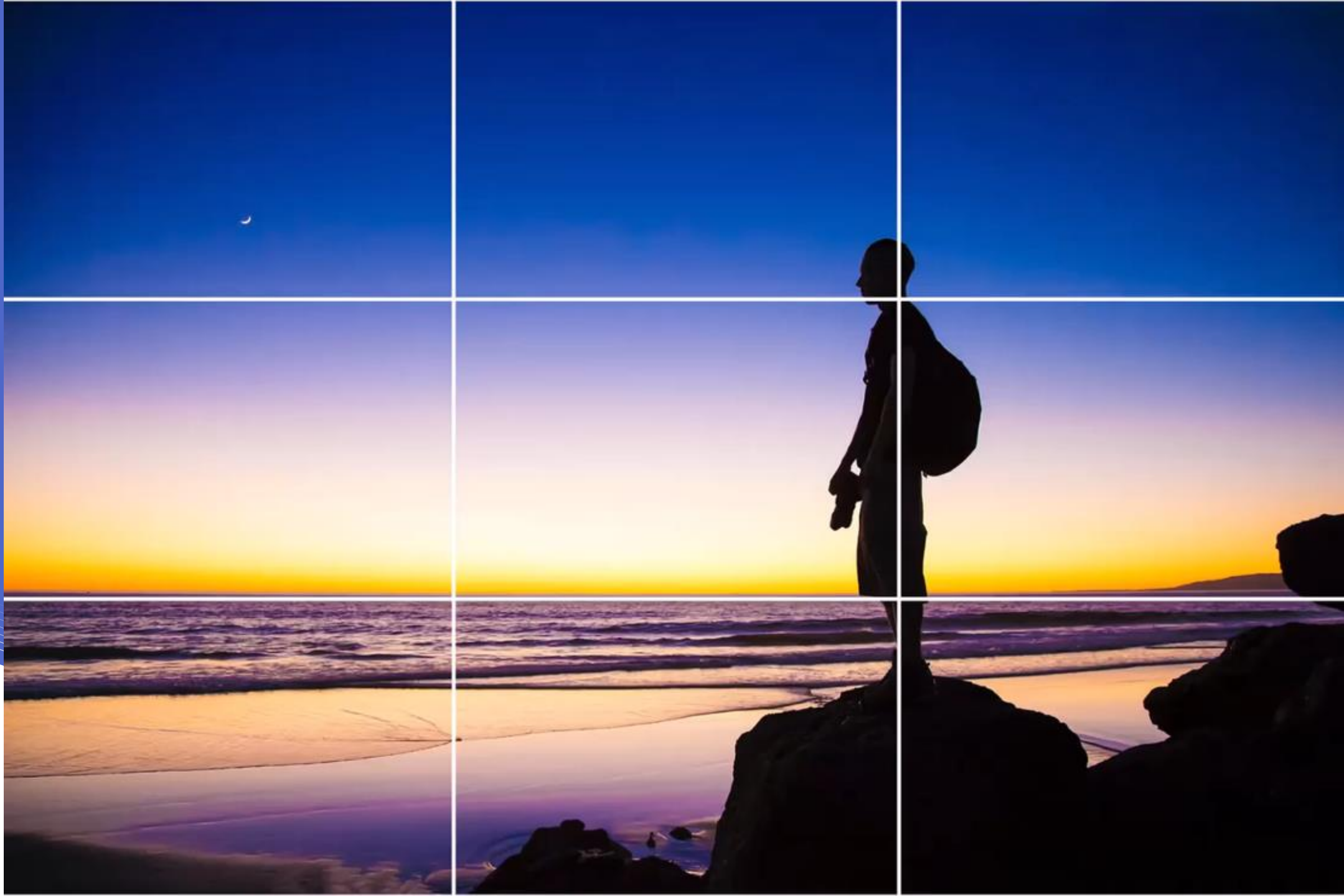
Ufuk çizgisi **alt üçte bire** yerleştirilir.

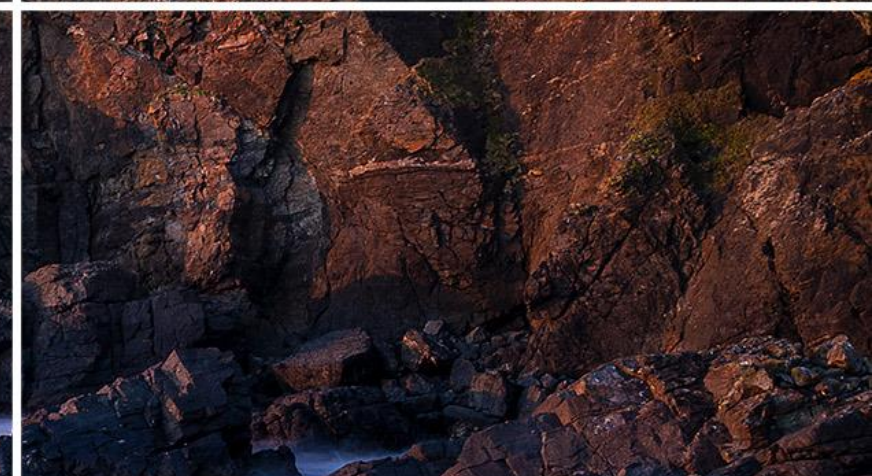
Böylece gökyüzü kadrajın büyük kısmını kaplar.

Eęer yer yüzeyi önemliyse

Ufuk çizgisi **üst üçte bire** yerleştirilir.

Böylece ön plan vurgulanır.

Portre Fotoğrafında Kullanımı

Portre fotoğrafında üçler kuralı özellikle **göz hizasında** kullanılır.

Modelin gözleri genellikle:

üst üçte bir çizgisine

veya üst kesişim noktalarından birine

yerleştirilir.

Bu yerleşim fotoğrafı daha doğal gösterir.

Kuralların Kırılması

Üçler kuralı bir kuraldan çok rehberdir.

Bazen merkez kompozisyon çok daha güçlü olabilir.

Örnek:

- simetrik mimari fotoğraflar
- minimal kompozisyonlar
- portrelerde dramatik etki

Bu nedenle:

Kompozisyon kuralları öğrenilir, sonra bilinçli şekilde kırılır.

ALTIN ORAN

Altın oran doğada sıkça görülen matematiksel bir orandır.

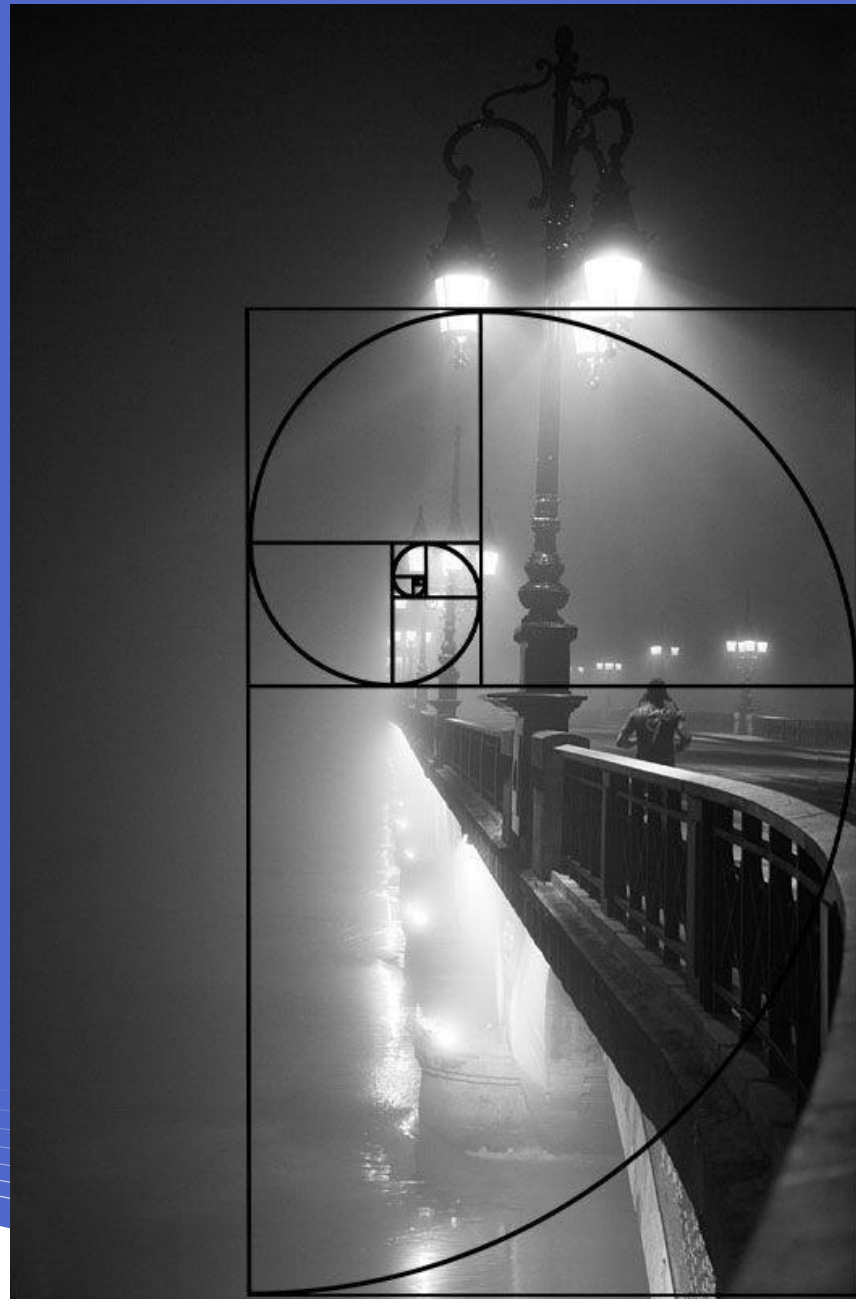
Yaklaşık değeri: 1.618

Fotoğrafta bu oran, kadrajın daha **organik ve estetik** görünmesini sağlar.

Altın spiral kompozisyonu özellikle:

Sanat mimari manzara fotoğrafında kullanılır.

SİMETRİ VE ASİMETRİ

Simetri

Görüntünün iki tarafının birbirine benzer olmasıdır.

Özellikle:

mimari

yansıma fotoğraflarında kullanılır.

Simetri düzen ve sakinlik hissi yaratır.

SİMETRİ VE ASİMETRİ

Asimetri

Görsel ağırlıkların farklı dağılımıdır.

Daha dinamik ve hareketli kompozisyon oluşturur.

NEGATİF ALAN

Negatif alan, ana nesnenin etrafındaki boş alandır.

Boşluk sayesinde:

özne daha güçlü vurgulanır

minimal estetik oluşur.

Minimalist fotoğrafçılıkta sık kullanılır.

LEADING LINES (YÖNLENDİRİCİ ÇİZGİLER)

Fotoğraftaki çizgiler izleyicinin gözünü yönlendirir.

Örnekler:

- yollar
- raylar
- merdivenler
- mimari çizgiler

Bu çizgiler gözün fotoğraf içinde dolaşmasını sağlar.

ÇERÇEVE İÇİNDE ÇERÇEVE

Bir nesnenin başka bir yapı tarafından çevrelenmesidir.

Örnek: kapı pencere kemer ağaç dalları

Bu teknik:

- derinlik hissi yaratır
- dikkat odağını güçlendirir.

